

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060207

DOM
2017-05-04
Stockholm

Mål nr
P 8861-15

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2015-09-22 i mål nr P 1133-15, se bilaga A

KLAGANDE

AA

Ombud: Plan- & Byggforum AB

MOTPARTER

1. TJ

2. AN

3. Stadsbyggnadsnämnden i Landskrona kommun

SAKEN

Tillbyggnad av enbostadshus på fastigheten XX i Landskrona kommun

---

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 1329433

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.hovratt@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

AA har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva det beviljade bygglovet i sin helhet.

TJ, AN och Stadsbyggnadsnämnden i Landskrona kommun har motsatt sig att mark- och miljödomstolens dom ändras.

UTVECKLANDE AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

AA har anfört i huvudsak följande: Det överklagade lovbeslutet är av principiell betydelse och av större vikt. Det har därför inte kunnat fattas på delegation. Det beviljade bygglovet strider mot gällande plan då byggnation tillåts på mark som inte får bebyggas annat än i undantagsfall och då endast med uthus. Åtgärden ligger för nära gränsen till YY. Hela fastigheten strider vidare mot den vid beslutstillfället gällande tomtindelningen. Att tomtindelningen numera har upphävts saknar betydelse då beslutets riktighet ska bedömas i förhållande till de planförhållanden som rådde vid beslutstillfället. I vart fall ska lovet hävas i de delar det gäller tillbyggnad på s.k. korsprickad mark. Eftersom åtgärderna strider mot planen borde nämnden vidare gett berörda sakägare tillfälle att yttra sig vilket inte har skett. Sökanden har inte på korrekt sätt underrättat sakägarna då uppgifter om åtgärdens planstridighet undanhölls. Ansökan är bristfällig då sökandens tomtkarta är undermålig och inte återger detaljplanens bestämmelsegränser.

Uteplatsen på tillbyggnadens tak är helt främmande för hur ifrågavarande hus såg ut när det uppfördes. Uteplatsen är högt placerad då tillbyggnadens innertak höjts och är därmed synlig ovanför den gemensamma muren. På grund av tillbyggnadens placering närmare än 3 meter från YY är det tidigare insynskyddet i gårdsrummet borta. Takaltanen medger ohämmad insyn och utgör därför en betydande lägenhet för henne då hon inte längre kan använda sin uteplats för ogenerad utevistelse. Även ljud från takaltanen kommer att höras mycket tydligt på hennes uteplats då ljudet kommer uppifrån. Räcket på altanen, som ägarna till XX på somrarna täcker med insynsskydd, skuggar vidare hennes gårdsrum på eftermiddagar och kvällar. Räcket

har inte uppförts i järnsmide som tidigare lovats och har därför inte anpassats till kvarterets byggnadsstil. Lovet ska även upphävas av det skälet.

Stadsbyggnadsnämnden i Landskrona kommun har anfört i huvudsak följande:

Beslutet har fattats av en person som har varit behörig enligt gällande delegationsordning. Det finns inga hinder mot att sökanden själv inhämtar yttrande från grannar och andra berörda eller krav på att de berörda ska samtycka till åtgärden. Åtgärderna vad gäller fönster, dörr och takaltan stämmer överens med gällande stadsplan. Tillbyggnaden är uppförd sammanbyggd i fastighetsgräns mot ZZ med indragning på 1,1 meter från gränsen mot YY. Indragningen är förenlig med prydligt och ändamålsenligt bebyggande av kvarteret och avviker således inte från planen. Tillbyggnadens placering på korsprickad mark avviker däremot från planen. Sådana avvikelser har tidigare godtagits och även denna kan därför godtas med stöd av 8 kap. 11 § första stycket punkten 2 b plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL. Avvikelsen är vidare att betrakta som mindre, detta med hänsyn till att den medför en funktionell användning för bostadsändamål. Tillbyggnaden och är därför förenlig med planens syfte.

TJ och AN har anfört i huvudsak följande: Åtgärderna vad gäller fönster, dörr och takaltan stämmer överens med gällande stadsplan. Tillbyggnaden är med hänsyn till dess storlek och utförande jämfört med andra gårdshus och tillbyggnader i området att jämställa med ett uthus eller dylik mindre gårdsbyggnad. Byggnadens placering är förenlig med ett prydligt och ändamålsenligt bebyggande av kvarteret varför den får uppföras på korsprickad mark. Den sökta tillbyggnaden ligger inte i sin helhet på korsprickad mark. I vart fall utgör åtgärden en mindre avvikelse. Vid denna bedömning ska skalan och karaktären hos den befintliga miljön beaktas men även byggnadsnämndens tidigare dispenspraxis samt planens ålder. Områdets omvandling sedan byggnaderna uppfördes och stadsplanen antogs ställer krav på större boendeytor.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL*Ärendets handläggning*

Det beviljade lovet kan, bland annat med hänsyn till de begränsade åtgärder det är fråga om, inte anses vara av principiell natur eller i övrigt av större vikt. Det har därför inte förelegat något hinder för nämnden att delegera beslutanderätten till en tjänsteman. De uppgifter och ritningar som lämnats får vidare anses tillräckliga för att pröva ansökan. Det har inte framkommit att det skulle ha förekommit några andra allvarliga brister i hanteringen. Mark- och miljööverdomstolen finner därför att det saknas skäl att upphäva det beviljade bygglov på grund av några formella brister i handläggningen.

Strider fastigheten eller åtgärden mot stadsplanen m.m.?

AA har gjort gällande att åtgärden strider mot vid beslutstillfället gällande tomtindelning. Mark- och miljööverdomstolen gör i denna del följande bedömning: Så länge ansökan inte ändras finns det inte något generellt hinder mot att vid prövningen beakta ändrade förhållanden och omständigheter. Det är ostridigt att tomtindelningen för kvarteret XYZ har upphävts genom ett lagakraftvunnet beslut och att den sökta åtgärden inte längre strider mot tidigare gällande tomtindelning. Den tomtindelning som gällde när beslut om bygglov fattades kan därför inte utgöra hinder mot att bevilja bygglov för den sökta åtgärden.

Gällande frågan om tillbyggnaden strider mot gällande stadsplan gör Mark- och miljööverdomstolen följande bedömning: I likhet med mark- och miljödomstolen finner Mark- och miljööverdomstolen att prövningen av byggnadens placering i förhållande till tomtgränsen ska ske utifrån § 2 i stadsplanens planbestämmelser och att tillbyggnaden inte strider mot bestämmelsen.

Vidare kan dock konstateras att en betydande del av den aktuella tillbyggnaden kommer att hamna på mark som i gällande stadsplan är korsprickad. Mark som är korsprickad får enligt § 1 Mom. 2 i planbestämmelserna inte bebyggas. Dock får i undantagsfall marken bebyggas med uthus, garage och dylik mindre gårdsbyggnad. Av § 7 i planbestämmelserna framgår vidare att mindre avvikelser kan medges beträffande

gränser mellan olika bestämmelseområden ”där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt”.

Bedömningen av vad som utgör en godtagbar mindre avvikelse ska inte göras utifrån absoluta mått och tal utan bör ses i förhållande till samtliga föreliggande omständigheter. I detta mål får bedömningen göras utifrån att den aktuella planen genom bl.a. § 1 och § 7 i planbestämmelserna ger byggnadsnämnden en frihet att om det är lämpligt medge avvikelser från de gällande bestämmelserna både om byggnadsförbud och egenskapsgränser. Mot denna bakgrund finner domstolen att den aktuella avvikelsen, i form av att huvudbyggnaden med indragen del tillåts byggas ut på korsprickad mark, är en sådan mindre avvikelse som inte strider mot planens syfte. Såsom underinstanserna har funnit strider inte heller takaltanen mot den gällande stadsplanen.

Innebär åtgärderna en betydande olägenhet?

Byggnader ska enligt 3 kap. 2 § ÄPBL placeras och utformas så att de eller deras avsedda användning inte medför betydande olägenheter för omgivningen. Av underlaget i målet framgår att takaltanen innebär ökad insyn och andra olägenheter för AA. Det gäller framförallt på den del av hennes uteplats som ligger mellan huvudbyggnaden och uthuset. Området har dock enligt domstolens bedömning en sådan karaktär och exploateringsgrad att man får förvänta sig en viss insyn i det aktuella kvarteret. Mark och miljööverdomstolen noterar också att den uteplats som främst kommer att påverkas ligger på område som enligt planen är avsatt för huvudbyggnad. Vidare kan även andra delar av fastigheten, längre bort från takaltanen, utnyttjas som uteplats. Sammantaget finner domstolen således att den aktuella åtgärden inte innebär betydande olägenheter för AA i den mening som avses i 3 kap. 2 § ÄPBL.

I övrigt delar domstolen mark- och miljödomstolens bedömning att det bygglov som getts inte strider mot bestämmelserna i 3 kap. ÄPBL. AA överklagande ska således avslås.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Per Sundberg, Ingrid Åhman och Johan Svensson, referent, samt tekniska rådet Ingrid Holmqvist.

Föredragande har varit Helen Agah.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2015-09-22
meddelad i
Växjö

Mål nr P 1133-15

KLAGANDE TILLIKA MOTPARTER

1. AA

Ombud: Plan- och byggforum AB

2. TJ

Ombud: Larsen Advokater AB

3. AN

Ombud: Larsen Advokater AB

MOTPART

Landskrona kommun, Stadsbyggnadsnämnden
Stadshuset
261 80 Landskrona

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Skåne läns beslut 2015-02-13 i ärende nr 403-28218-14, se bilaga 1

SAKEN

Tillbyggnad av enbostadshus på fastigheten XX i Landskrona kommun

---

Dok.Id 323748

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 Växjö	Kungsgatan 8	0470-560 100 E-post: mmd.vaxjo@dom.se	0470-560 125	måndag – fredag 08:00-16:00

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår AA överklagande.

Mark- och miljödomstolen bifaller, med ändring av länsstyrelsens beslut, överklagandet från TJ och AN och fastställer Byggnadsnämns i Landskrona kommuns beslut den 7 december 2009, § 604 om bygglov.

BAKGRUND

Byggnadsnämnden i Landskrona kommun beslöt den 7 december 2009 att bevilja bygglov för tillbyggnad/ändring av enbostadshus på fastigheten XX. Anne-Kristine Abenholm överklagade beslutet till Länsstyrelsen i Skåne län. Grunderna till överklagandet finns refererade i länsstyrelsens beslut.

Länsstyrelsen avslag yrkande om syn på platsen men biföll överklagandet av beslutet i den del det avser tillbyggnad mot gårdssidan. Överklagandet avslags i övrigt.

YRKANDEN M.M.

AA har överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen. Hon yrkar att länsstyrelsens avgörande ska ändras så att meddelat bygglov ska upphävas i sin helhet. Hon anför i korthet följande.

Länsstyrelsen har haft att pröva hela det överklagade bygglovet, att godta eller att underkänna det. Länsstyrelsen har endast upphävt det i den del det avser planstridig tillbyggnad på gårdssidan. Som överprövande myndighet har länsstyrelsen därmed lämnat helt öppet och inte avgjort hur den inom planens byggrätt medgivna tillbyggnadens fasad ska utformas. Länsstyrelsens beslut är inoperativt. Genom att endast godkänna en del av bygglovet har man inte gjort ett slutligt avgörande av hur tillbyggnadens fasad ska utformas mot gårdssidan.

Beslutet strider mot instansordningsprincipen som i detta fall säger att bygglov för placering och utformning i sin helhet ska avgöras av kommunen i första instans. Länsstyrelsen skulle så som skett avgjort vad som varit planenligt, men sedan återlämnat ärendet till kommunen för fortsatt prövning. Då hade en slutlig utformning av gårdssidan kunnat prövas.

Den klagande är nöjd med att ingen del av huvudbyggnaden får placeras på gårdens kryssprickade mark. Planen är här helt tydlig, något hon inte blev informerad om vid det amatörmässiga grannhörandet som skedde på fel sätt och inte borde

godtagits av nämnden. Att godta uteplatsen på taket av den planerliga delen av tillbyggnaden är den del av länsstyrelsens beslut som enligt detta överklagande bör överprövas av mark- och miljödomstolen.

AA har i en fullföljdsinlägga utvecklat sina skäl, som i korthet anges nedan.

Att länsstyrelsens beslut både strider mot instansordningsprincipen och är inoperativt framgår av hennes initiala överklagande. Det framgår av materialet att huvudbyggnaden fått lov för att placeras på kryssprickad mark som inte får bebyggas enligt detaljplanens § 1 mom. 2.

Kommunens beslut om bygglov ska även upphävas i sin helhet på grund av fel i grannhörande, så även delen takaltan upphävs. Takaltanen innebär betydande olägenhet för den klagande, enligt 3 kap. 2 § ÄPBL.

Istället för den gjorda tillbyggnaden borde huvudbyggnaden byggts ut med full bredd och därovan en inredd vind. Denna breddning av vindsplanet som planen medger har inte uppmärksamats som rätt sätt att bygga till. Istället har man byggt till huset i bottenplanet på kryssprickad gårdsmark, vilket planen inte tillåter. Det gav i sin tur en möjlighet att bygga takaltanen, vilken ska ses som ett resultat av den otillåtna avvikelsen.

I undantagsfall får gårdshus uppföras på den korsprickade marken, dock minst 3,0 meter från gränsen mot YY (§ 3 mom. 1). Här är planen tydlig och den klagande anser sig ha blivit förd bakom ljuset av den tidigare ägaren av XX. Gällande plan medger en breddning av huvudbyggnaden med högst 2,5 meter. Avvikelserna från planen var inget som den sökande upplyste klaganden om vid det s.k. grannhörandet, som skedde utan måttatta ritningar och utan att återge planens bestämmelser och egenskapsgränser.

Kommunens lovbeslut fattades på delegation av en lovhandläggare som i och med åtgärdens våldsamt planstridiga avvikelser vida överskred sin delegationsbefogenhet., att ge lov endast med ”*mindre avvikelser*”. Att lovhandläggaren var medveten om sitt fel framgår av hans försök att dölja det samt tidigare prövningar av hans rättidsprövningar.

Uteplatsen medför en insyn på YY som medför att det tidigare insynsskyddet är borta. Före takaltanens uppförande fanns en fin, skyddad uteplats.

Altanens placering högt och nära gårdsrummet på YY, hörs alla ljud därifrån mycket väl, i motsats till ljudet från uteplatsen på XY som är i det närmaste obefintliga.

Räcket skuggar den klagandes gårdsrum under eftermiddagar och kvällar, särskilt sommartid då det även sätts upp en skärmvägg på altanräcket.

Det lovades att räcket till form och färg skulle smälta in i miljön genom att uppföras i järnsmide. Så är inte gjort. 1800-talshusen i kvarteret XYZ byggdes som gatuhus med gårdsrum i markplan på baksidorna, inte som terrasslägenheter utan som engelska radhus. Det har man frångått i detta lovärende och fått en påtaglig störning i den kulturhistoriska byggnadstraditionen, liksom avseende insynsskydd, ljuddämpning och solljus.

Handläggningen tyder på att kommunen haft en partisk hållning till förmån för byggherren som har ansetts ta hand om fallfärdiga hus. Handläggaren har därför inte bara varit osaklig utan medvetet frånsett begränsningen för sin delegation, innehållet i gällande plan, och varit partisk på ett sätt som utgör kunskapskorruption. Oavsett om okunskapen varit medveten eller spelad, utgör den samma grogrund som är förutsättningen för mutor och bestickning. Hans visade partiskhet strider mot kravet i 1 kap. 9 § RF. Han har ur förvaltningssynpunkt agerat rättsvidrigt även efter lovbeslutet. Han har kränkt Abenholm då han inte lämnat ut

lovbeslutet och ansökan, trots upprepad begäran härom. Den klagande ber därför domstolen om en kopia av både lovansökan och lovbeslut.

Motpartens överklagande liknar mest en nådeansökan med begäran att domstolen ska fastställa delegatens bygglovbeslut och frånsä vad som gäller för bygglovprövning enligt 8 kap. 11 § ÄPBL, rätt hantera kommunikering med berörda grannar, delgivning av beslut och utlämnande av offentlig handling.

TJ och **AN**, har överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen. De yrkar att mark- och miljödomstolen upphäver den del av länsstyrelsens beslut som avser upphävande av bygglov beträffande tillbyggnad mot gårdssidan, samt fastställer byggnadsnämnden i Landskrona kommuns beslut om bygglov av den 7 december 2009 i denna del.

De yrkar även att mark- och miljödomstolen måtte föranstalta om syn på fastigheten XX på B*gatan ** A i Landskrona. De anför i korthet följande.

Med hänsyn till den tid som gått sedan bygglovet beviljats och att den klagande dessutom godkänt åtgärden, har den aktuella byggnationen uppförts. Av bifogade fotografier framgår att det är en estetiskt tilltalande byggnad som smälter väl in i den omkringliggande bebyggelsen. Samtliga bakgårdar i fastighetens omedelbara närhet är bebyggda, även med större byggnader än denna. Bl.a. är den klagandes gårdsbyggnad betydligt större och högre. Det kan ifrågasättas om den aktuella byggnationen alls är synlig från grannfastighetens innergård.

Flera likande bygglov har beviljats i området, även på korsprickad mark.

Tillbyggnaden strider inte mot avståndsbegränsningen i plan och den är under alla omständigheter att betrakta som mindre avvikelse, förenlig med planens syfte.

Det kan inte vitsordas att tillbyggnaden i sin helhet är uppförd på korsprickad mark. Av nybyggnadskartan i ärendet går det inte att utläsa att de aktuella byggnationerna är uppförd på korsprickad mark överhuvudtaget.

Bygglov kan under alla omständigheter beviljas på sådant område då byggnationerna uppfyller undantagssituationerna i den aktuella bestämmelsen i planen. Av stadsplanen framgår att området inte får bebyggas men att byggnadsnämnden äger medgiva uppförande av uthus, garage och dylik mindre byggnad där detta prövas i varje enskilt fall.

Förevarande byggnadsåtgärd är med tanke på storlek och utförande jämförbar med andra gårdshus och tillbyggnader. Det är även prydligt och ändamålsenligt.

Den aktuella byggnadsåtgärden ska under alla omständigheter vara att betrakta som en mindre avvikelse som är förenlig med planens syfte.

Av förarbetena till ÄPBL framgår att frågan om avvikelse är att betrakta som mindre, inte är absolut utan dess art och storlek ska bedömas från fall till fall och därmed relateras till den befintliga miljön. Därmed kan det finnas förutsättningar att godta en avvikelse när den skett före plan- och bygglagens ikraftträdande, liksom det skett systematiskt för flertalet fastigheter.

Det bör även vägas in att det är fråga om en snart 80 år gammal stadsplan, vilket möjliggör relativt generösa tolkningar.

Det framgår från stadsbyggnadskontoret att det förekommit systematisk utbyggnad av området på så sätt att man tillåtit tillbyggnader på gårdssidan.

Den aktuella åtgärden uppfyller kraven på lämplig placering och utformning med hänsyn till stads- och landskapsbild samt natur- och kulturvärden på platsen. Föreslagen bebyggelse har således anpassats till befintlig bebyggelse med avseende på storlek, placering och material.

AA genmäler huvudsakligen följande. Sökanden undanhöll för henne information om att hans ansökan avsåg en i flera avseenden otillåtet stor planavvikelse. Som berörd sakägare har hon inte hörts på föreskrivet sätt enligt 8 kap. 22 § ÄPBL. Då denna bestämmelse är riktad till nämnden har nämnden ensam allt ansvar för de fel som en sökande gör vid sitt felaktiga grannhörande. Enligt rättspraxis ska en hörd granne få veta vad gällande plan föreskriver och i vilka alla avseenden som sökt åtgärd strider mot planen.

Att motparten nu anför att huset redan tillbyggt är handläggarens och den spekulationsbyggande byggherrens fel. Har tidigare ägare inte gett klagandena information om att hans bygglov inte vunnit laga kraft så får han stå för det gentemot klagandena, till exempel genom att återlämna del av köpeskillingen till följd av att han förteg den upplysningen.

Nämnden har begått ett flertal fel vid handläggningen av ärendet. Bland annat har hon förvägrats att få ta del av lovbeslutet med tillhörande lovhandlingar.

Påståendet att en nybyggnadskarta har använts tillbakavisas. Kartan som inkom till nämnden den 17 mars 2009 är inte en nybyggnadskarta. En nybyggnadskarta ska bland annat återge planens bestämmelsebeteckningar och bestämmelsegränser. Ingen sådan karta finns i bygglovet överhuvudtaget. Det är uppenbart att varken sökanden eller lovhandläggaren brytt sig om vad gällande stadsplan föreskriver.

DOMSKÄL

AA har yrkat att bygglovet ska upphävas på grund av felaktigheter i hörandet av grannar inför bygglovsbeslutet.

Även om det finns vissa oklarheter i hur den processen gick till, finns det enligt domstolens bedömning inget skäl för att nu upphäva bygglovet på formella grunder. Att AA har godkänt bygglovsansökan hindrar inte att hon bör

anses ha kvar sin rätt att överklaga bygglovsbeslutet. I sak ska målet därför prövas fullt ut.

Med hänsyn till det i målet bifogade materialet bedömer domstolen att målet i enlighet med 12 § lagen (1996:242) om domstolsärenden är så utrett som dess beskaffenhet kräver. Yrkandet om syn avslås därför.

Tillämpliga bestämmelser i den äldre plan- och bygglagen (1987:10), här kallad ÄPBL, framgår av det överklagade beslutet.

Inledningsvis instämmer mark- och miljödomstolen med länsstyrelsens bedömning, att ändringen avseende fönster, dörr samt takaltan inte strider mot gällande detaljplan.

Beträffande **tillbyggnaden** gör domstolen följande bedömning.

Domstolen kan konstatera att huvudregeln i detaljplanen för hur byggnation ska relateras till gräns, återfinns i § 2 i planbestämmelserna. Där anges att *"[B]yggnader å område, betecknat med S [vilket är aktuellt i detta fall], skola sammanbyggas med varandra i gräns till granntomt"*. Enligt § 2 får byggnadsnämnden *"medgiva byggnads indragning från grannes tomtgräns, där detta prövas förenligt med ett prydligt och ändamålsenligt bebyggande av kvarteret."* Den i § 3 mom. 1 angivna regeln som länsstyrelsen åberopar, är tillämplig för *"[B]yggnad, som ej uppföres i gräns mot granntomt"*.

Den nu aktuella byggnationen är uppförd sammanbyggd i tomtgräns mot ZZ. Den av länsstyrelsen noterade indragningen på 1,1 meter från YY och den där befintliga gaveln, utgör enligt domstolen en åtgärd *"förenligt med ett prydligt och ändamålsenligt bebyggande av kvarteret"* i enlighet med § 2. Den behöver därför inte ur denna aspekt, prövas som mindre avvikelse enligt 8 kap. 11 § ÄPBL.

För den norra delen av fastigheten, från en linje belägen cirka 10 meter från Bytaregatan och med en sträckning på cirka 10,5 meter, till en linje belägen cirka 1,5 meter från fastighetsgränsen i norr, gäller enligt § 1 mom. 1 i planbestämmelserna, att det korsprickade området inte får bebyggas. I planbestämmelsen anges att byggnadsnämnden *"äger dock medgiva uppförandet av uthus, garage och dylik mindre gårdsbyggnad, där detta för varje särskilt fall prövas vara förenligt med ett prydligt och ändamålsenligt bebyggande av kvarteret"*. Enligt § 1 mom. 1, får byggnadsnämnden vidare *"medgiva inredning av garage samt lokaler för handel och hantverk"*, detta trots att området får bebyggas endast för bostadsändamål.

Frågan om en planavvikelse är att betrakta som mindre, bör enligt motiven till ÄPBL inte bedömas i absolut bemärkelse utan ska bedömas i förhållande till omständigheterna i varje särskilt fall (jfr prop. 1989/90:37 s. 55 f.).

Det kan konstateras att planbestämmelserna i detta fall ger ett förhållandevis stort utrymme för byggnadsnämnden att bestämma hur bland annat uthus ska kunna placeras inom det korsprickade området, eller vad sådana byggnader ska kunna brukas som. Av handlingar i målet framgår dessutom att byggnadsnämnden under åren upprepat har använt detta utrymme även för att medge tillbyggnader på korsprickad mark. – Denna praxis kan också ha medverkat till att det dröjt så länge från att bygglov meddelades och åtgärderna vidtogs, tills att överklagandet skedde.

Även om tillbyggnaden i detta fall, i vart fall till övervägande del, ligger på korsprickad mark, avviker den inte från en i kvarteret traditionellt utformad komplementbebyggelse, vad gäller placering, volym eller funktion. Byggnationen medför en funktionell användning för bostadsändamål, får enligt domstolens bedömning anses utgöra en så kallad mindre avvikelse enligt ÄPBL och bör dessutom ses som förenlig med planens syfte.

Sammanfattningsvis anser domstolen att de ifrågasatta åtgärderna är planenliga. Domstolen instämmer även i länsstyrelsens bedömning att byggnationen inte kan

anses strida mot någon bestämmelse i 3 kap. ÄPBL, bland annat bestämmelsen enligt 3 kap. 2 § ÄPBL om att byggnader inte får medföra betydande olägenhet för omgivningen. Det av byggnadsnämnden meddelade bygglovets bör därför fastställas i sin helhet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV427)

Överklagande senast den 13 oktober 2015.

Anders Bengtsson

Mårten Dunér

I domstolens avgörande har deltagit chefsrådmannen Anders Bengtsson, ordförande, och tekniska rådet Mårten Dunér. Målet har handlagts av beredningsjuristen Olof Eliasson.